

ТУРИСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИЧНОЇ АРХІТЕКТУРИ У МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ УКРАЇНИ

Полозенко Є. С., студент 6 курсу факультету готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Яковчук О. В., канд. геогр. наук, доц. каф. туристичного та готельного бізнесу

Харківський торгово-економічний інститут Київського національного торгово-економічного університету

Сьогодні діяльність, що пов'язана з відновленням духовних та фізичних сил людини, — рекреація та відпочинок — може мати в своїй основі не лише оздоровлюючо-лікувальний або спортивний сенс, а й бути направлена на пізнання чогось нового, ознайомлення з цікавими об'єктами як природнього, так і культурного середовища.

І на мою думку, дана теза має право на існування, адже ні для кого не секрет, що зараз, для сучасної людини, поєднання відновлення фізичних сил з пізнанням нового (інтелектуального розвитку) набуває все ширшого розмаху. Більше того, проблеми рекреаційного використання природного і культурного середовища людини (особливо історико-архітектурного) безпосередньо пов'язані з проблемами охорони унікальних природних комплексів, пам'яток історії і культури.

Охорона і використання історико-архітектурного спадку цілком стосується проблеми збереження культурного середовища людини, осмислення якої стає важливою умовою соціально-культурного розвитку. Рядова житлова забудова історичних центрів міст є культурною цінністю, а її збереження - необхідна умова органічного розвитку, яка забезпечує потребу людей у повсякденній праці і відпочинку так само, як і в масовому пізнавальному туризмі [2].

Найбільшій увазі потребує історико-культурне середовище в сучасних великих містах, особливо в їх центрах. Враховуючи поняття часового вектору, більшість туристичних центрів України слід віднести до історичних і таких, що зберегли той історичний сенс, що мав на меті архітектор чи скульптор. Слід зазначити, що зацікавленість можуть викликати як окремі пам'ятки історії та архітектури, так і цілі райони та зони. Саме тому, найбільшу історичну та пізнавальну цінність мають саме центральні частини міст, архітектура яких є результатом взаємодії зовсім різних часових періодів.

Однак слід зазначити, що історичні пам'ятки, які є об'єктами для рекреаційної діяльності в міському середовищі, не є однотипними. За функціональним призначенням їх умовно можна поділити на три групи: військового спрямування, сакрального призначення та громадського призначення. Вони є основою для організації спеціальних турів, присвячених ознайомленню з окремими сторонами матеріальної культури територіальних громад і цивілізаційних масивів.

До першої групи можна віднести споруди, що слугували для захисту та оборони кордонів, поселень або навіть цілих міст — замки, фортеці, башти та інші фортифікаційні та оборонні споруди. Прикладом такої архітектури є замок в місті Дубно, що в Рівненській області. На відміну від Хотинської фортеці, що знаходиться на околиці міста, Дубненський замок знаходиться в самому місті та досить гармонійно поєднується з навколишніми будівлями.

Сакральна архітектура пов'язана з релігією. Сюди можна віднести храми, церкви, собори, монастирі, мечеті, синагоги. Цей вид архітектури зберігся найкраще, адже на те, щоб підтримувати релігійні споруди у належному стані завжди виділялися кошти. Крім того, до появи сучасних хмарочосів культові та релігійні споруди зазвичай були найбільшими і найвидавнішими з усіх будов. Незважаючи на те, що стиль сакральної архітектури змінювався з часом, висловлюючи загальні тенденції в архітектурі, він був і залишається неповторним, відрізняючись від стилю інших споруд.

Остання умовна група архітектури — споруди громадського призначення. Сюди слід віднести палаци, ратуші, театри, музеї, вокзали, мости і т.д. Сьогодні вони мають статус найпопулярніших туристичних об'єктів.

Проте, однієї значимості історичного середовища не достатньо. Необхідно виділити варіації того, як можна використовувати існуючий ресурс для приваблення більшої кількості рекреантів.

Загальна класифікація напрямів архітектурно-пізнавального туризму полягає у меті відвідування об'єкта. Цю класифікацію можливо представити у такому вигляді:

1. Екскурсійна подорож з метою ознайомлення: короткострокове перебування на території архітектурного об'єкта з метою візуального ознайомлення з ним. Зазвичай такі тури проводяться по найбільш відомим та видовищним місцям з унікально історією.

2. Подорож з метою наукових досліджень: довгострокове перебування на території архітектурного об'єкта з метою ознайомлення особливостей його архітектури. Споживачем подібного туристичного продукту, зазвичай, є науковий діяч.

3. Подорож з метою короткочасного проживання на території об'єкта задля задоволення власного інтересу.

Однак не важливо, яку саме мету має турист, відвідуючи історичний об'єкт, все одно, завдяки специфіці даного виду туризму, а також того факту, що він є одним з основних напрямів саме пізнавального туризму, потреби, що задовольняються в будь якій з трьох запропонованих варіацій, є однаковими. Ми можемо виділити дві основні групи потреб рекреантів, які він має можливість задовольнити:

- ті, що пов'язані саме з пізнанням:
 - навчання(як потяг до корисної інформації) ;
 - естетизм (як потяг до прекрасної архітектури минулих літ);
 - інтелектуальне пізнання(як потяг до нової цікавої інформації) ;
- основні туристичні потреби:
 - власне рекреаційна (у вигляді простого відпочинку) ;

- розвага
- хобі (як тяга до заняття улюбленою справою);
- специфічні потреби у вигляді професійної діяльності.

Підводячи підсумки вищесказаного, хотілося б виділити наступне: архітектурно-пізнавальний туризм, на сьогодні має надзвичайно високу популярність, адже люди завжди здійснювали подорожі з метою пізнання чогось нового та переосмислення старого.

Зокрема, розвиток архітектурно-пізнавального туризму позначається на розширенні та зміцненні культурних зв'язків як в середині країни, так і між регіонами світу. Архітектурний туризм дає нам можливість краще зрозуміти та відчувати дух тієї історичної епохи, до якої відноситься даний туристичний регіон, центр чи просто об'єкт. Зростання цього виду туризму робить свій внесок у розвиток та покращення взаєморозуміння між народами і країнами.

Література:

1. «Про туризм» / Закон України № 325/95-ВР від 15.09.95 (зі змінами і доповненнями в 2001-2015 рр.).
2. Фоменко Н.В., Рекреаційні ресурси та курортологія. Підручник — К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 312 с.

ДОСЛІДЖЕННЯ НЕСУЧОЇ ЗДАТНОСТІ ПО БІЧНІЙ ПОВЕРХНІ ПАЛЬ НА ДІЮ ВІСМИКУЮЧИХ ТА ВДАВЛЮЮЧИХ НАВАНТАЖЕНЬ

Табачніков С. В., канд. техн. наук, ст. викл. каф. Механіки ґрунтів, фундаментів та інженерної геології

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Мета досліджень. Для всебічного вивчення розвитку сил опору по бічній поверхні паль при різному напрямку дії вертикальних навантажень, а також у стані спокою, проведені лабораторні експерименти на моделях паль.

Пропонується запатентований спосіб [1] визначення сил опору по бічній поверхні палі за рахунок впливу тільки напруженого стану навколопального ґрунтового масиву без прикладення вертикального навантаження (умовно – «стан спокою») і його реалізація на модельній палі в лабораторних умовах.

Спосіб полягає в наступному:

- конструкція (тіло) модельної палі по довжині шарнірно розділяється на елементи (секції) висотою Δh ;
- проводиться засипка піщаного ґрунту на необхідну висоту $H=n\Delta h$;
- за допомогою спеціального поворотного механізму виконується передача моментного зусилля M навколо осі z необхідної секції багатосекційній палі при певній висоті засипки H з подальшою обробкою і підсумовуванням результатів для всіх секцій.